

Náš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsak petek, ako je ta dan praznik pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vpisane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 v. Pošilja se tudi „Slov. Gospodinja“ posebej.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristopna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat. za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Česa nam treba? — Politični pregled. — Štajersko: Celjska okolica. Razno. — Koroško: Borovlje. — Primorsko: Razno. — Kranjsko: Razno. — Raznoterosti. — Prosveta: O razporoki. — Razglas.

Podlistek: Greh se je maščeval.

Česa nam treba?

Odkar se je začelo narodnostno gibanje v Avstriji, so stremeli Slovenci ne za tem, da bi postali edini gospodarji na svojih tleh, ampak so bili tako neverjetno ponižni, da so hoteli imeti na domači zemlji vsaj iste pravice kakor Nemci. Kakšni so bili uspehi, vemo. Ker niso vedeli drugih razlogov, so začeli Slovenci valiti krivdo na „krivične“ vlade in so čakali — „pravičnejših.“ Čakajo še danes in, če pojde tako naprej, jih tudi „pravi ljudski“ parlament ne bo rešil, in čakali bodo lahko še dolgo. Zakaj? Zato, ker vlade niso bile še nikoli na strani tistih, ki imajo pravico, temveč na strani tistih, ki so močnejši. Da, ali pa nismo močnejši, ko imamo na Kranjskem ogromno večino, ko stanujemo tudi v drugih kronovinah v tako kompaktnih masah, da se med nami naseljeni tujei kar porazgube?

Da, smo v večini. Ali večina ne pomenja vselej večje moči. In v tem je znak našega položaja. Dasi smo v večini, nismo močnejši. Vsaj za sedaj ne. V boju kolektivnih teles ne odločuje samo število, temveč še drugi momenti. Predvsem organizacija sil. Telo neštevilnih sil, dobro organizirano, nadvladuje z lahkoto drugo, še tako številno telo, če je to slabo organizirano ali pa celo neorganizirano. Kako bi bilo drugače mogoče, da ukazuje v Indiji par stotisoč Angležev narodom, ki štejejo mnogo milijonov duš? Sila vsakega naroda tiči ravno v njegovi organizaciji.

Greh se je maščeval.

(Povest iz življenja slovenskega ljudstva. Spisal I. V.)

(Dalje.)

Po maši se je razsula praznično oblečena množica iz cerkve. Možje so se ustavili pred župnijo in njim nasproti so stali fantje v dolgi vrsti. Tiho so hitela rdečelična in zala dekleta proti domu; kajti v zagorski vasi so lepe deklice, in na oknih cveto skrbno gojeni nageljni in se sklanja bogati rožmarin. — Tam v sredi mož pa je bral s hripavim glasom občinski sluga županov ukaz in ga solil s svojimi dovtipi.

Kraj zida je stal Janez in poslušal napol občinskega slugo. Ni čutil, kako je stopil k njemu Dostalov Peter in ga potegnil od zadaj za suknjo.

„Hoho, Janez, danes imaš pa pravega mačka! Vidi se ti že na sto korakov.“

Janez se je obrnil nazaj in se nasmehnil nalahko.

„Pojdiva odtod — nekaj te moram vprašati,“ je rekel in stopil naprej. Ko sta se prelinila iz gruč, se je ustavil in vprašal Petra:

„Ti, kaj je bilo pa sinoči?“

Peter se je zasmel.

In te pri nas manjka.

Kaj nam pomaga večina, kaj nam pomaga dejstvo, da smo v posameznih strokah tako močno napredovali, kaj imamo od naših veleumov, kaj od naših društev, če zase še tako vzorno delujejo, če so pa vse te sveže narodne sile neorganizirane. Organizacijo rabimo, lastno organizacijo za en skupni slovenski smoter. Dokler ostanemo neorganizirana masa, nas bo maloštevilna, ali dobro organizirana peščica tujcev z lahkoto nadvladovala in zastoj bomo kričali po pravici.

Če hočemo torej, da se naš položaj v našo korist izpremeni, moramo vso množico naših intelektualnih, moralnih in materialnih moči, ki dozda še spijo ali se brez haska izgubljajo ali druga drugo paralizirajo, organizirati in za en smoter koncentrirati. Potem šele nastane med nami in tujei naravno razmerje, da ne bomo samo po številu, temveč tudi po veljavi močnejši; potem bodo tujei sami kričali po isti pravici, katero mi sedaj zastoj zahtevamo.

Kakšna pa naj bo ta organizacija, da bi bila za nas najbolj pripravna?

Treba je le, da vpogledamo v naše časopise, ta glasila našega javnega mnenja, in kmalu bomo vedeli, pri čem da smo.

Naši listi so kronika naših neuspehov. Skoro vsak dan beremo v njih notice, da je zopet prešlo slovensko posestvo ob meji v nemške roke, da je zopet kak Slovenec v Celju ali drugje prodal svojo hišo Nemu, da je zopet tujec sezidal na naših tleh tovarno, da je dobil nemški zdravnik službo tam, kjer je bil prej slovenski itd. itd. — in da bi se bilo dalo vse to zabraniti, ako — bi se bilo prej o tem vedelo.

Toda — ali se ni moglo na vse to že prej misliti, ali se res moramo za našo posest šele

„Kaj je bilo? Nič posebnega. Bil si malo pijan in si se začel kregati z Grego. Zgrabila sta za stole in se hotela malo opraskati. No, pa ni bilo hudega; gostilničar te je spremil, seveda neprijazno do vrat — in šli smo lepo narazen. Drugega ni bilo.“

Janez je zardel in ga je bilo sram. „Igrali smo in jaz sem izgubil veliko... Morebiti veš, koliko je bilo?“

„Tudi pri tem ni bilo sile. Kakih petindvajset goldinarjev ti je posodil oštir... Saj veš, „barvali“ smo in pri tem je smola od zlomka.“

Zadnje besede je govoril Peter potihoma, da ga niso slišali ljudje, ki so šli mimo. Peter je obledel in se skoro opotekel. Petindvajset goldinarjev!... Zašumelo mu je po glavi, kot bi ga bil udaril nekdo, in gledal je Petra, kot bi mu bil povedal nekaj neverjetnega in groznega.

„Petindvajset goldinarjev,“ je ponovil Peter. „To ni zate nič posebnega. Pomisli, danes teden sem jih zapravil jaz trideset.“

Janez ga ni slišal več. Šel je po stranski poti domov z negotovimi koraki. Gledal je v tla, in njegov obraz je bil bled in oči motne.

potem brigati, ko je že izgubljena, ko je že prepozno?

Kako to, da o vseh namerah naših nasprotnikov izvemo šele potem, ko so se že uresničile? Saj kupovanje posestev, nastavljenje uradnikov itd. niso vendar po večini tako tajne stvari, da bi se o njih ne moglo nič prej doznati. In tako je tudi: posamezni Slovenci vedo, da se hoče tu ali tam kaka nam sovražna namera uresničiti, ali vsak si misli: „bo že drug o tem poročal,“ in tako ne poroča nobeden. Iz tega sledi, da mora biti v vsakem slovenskem kraju (v vsakem, ker ni ga na Slovenskem kraju, kjer bi ne pomenjala naselitev tujca vgnezditev škodljivega mrčesa) stalna, zanesljiva oseba, ki ima nalogo opazovati vsako, tudi najmanjše gibanje nasprotnikov in o tem poročati. Poročati, dobro, ali komu?

In že smo pri rak-rani, ki gloda na narodnem organizmu, ubija ves napredek in zamori v kali vsak razvoj. Ta naša rak-rana je strankarski egoizem, ki izvira iz nezvesti in narodnega hinavstva. Našim politikom je stranka več kot narod, niti našega malega naroda ne more več obsegati njihov duh. In vsled tega smo Slovenci brez narodnega vodstva, imamo vodje strank, ali njim je narod zadnja skrb.

Življenska potreba našega naroda pa zahteva, da se osnuje veliko obrambeno gospodarsko društvo, ki bo razvijalo svoj delokrog po vseh slovenskih deželah in bi imelo svoje podružnice po mestih in vseh važnejših krajih. Dokler pa tega ni, je dolžnost provincijalnih politikov, štajerskih ali koroških, da si ustanove lastno obrambeno društvo. Res — Štajerci so že poskušali, no, brez uspeha. Klerikalizem je ubil v kali „Narodni svet“. Seveda so šli celjski in mariborski politiki zelo naivno in površno na delo: Izvolili so v glavni odbor nestran-

„Da zve to oče! Moj Bog, da to zve oče!“ je ponavljal v mislih in strah ga je bilo. Prišle so zopet tiste misli, ki so ga mučile včasih tako, da je sklonil glavo in mu je zbledelo lice. — Oče te bo pogнал iz rodne hiše, njegove pesti se bodo krčile in njegov obraz bo zardel. Pokazal bo čez prag in besede ne bo izpregovoril... Zaničeval ga bo rodni dom, in nihče ga ne bo klical nazaj. — Pojde kakor popotnik brez doma in miru, kakor izgubljeni sin brez sreče in pokoja. In sanje ne bodo prihajale k njemu in ga ne bodo tolažile v tihih nočeh, ko krije mir polje in goro. In slišal ne bo ljubih in lepih zagorskih zvonov, ki pritrkavajo k miru in sreči. — Šel bo naprej — popotnik brez krova, bledih in izmučenih lic pojde naprej in gledal bo v tla...

Ves dan so Janeza mučile te misli, in ugal je, kako bi prišel do denarja, da bi poravnal svoj dolg. Šel je skozi vas in mislil. In tako je prišel do Breznikove hiše in videl starega Breznika pred hišo. In tedaj se je domislil, da je tisti oguljeni in zgrbani mož oderuh, in spomnil se je besed, ki jih je včasih slišal od drugih ljudi. Polne kašče ima ta Breznik: v skrinji ima nakopičenih cekinov in tolarjev, da nihče ne ve, koliko. Velika, črna mačka sedi

karskega društva d v a glavna strankarja, ki sta predsednika eden klerikalne, drugi napredne stranke! Kdor pozna nenarodni fanatizem rimskega klerikalizma, je vedel že spočetka, da je štajerski „Narodni svet“ mrtvorjeno dete.

In na Kranjskem je bilo ustanovljeno v devetdesetih letih enkrat društvo „Naša straža“, ki ni bilo — po pravilih — političsko, a je bilo v svojem odboru klerikalno. — Namen društva je bil: Podpirati in krepiti v gospodarskem in kulturnem oziru Slovence in Hrvate na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem, v jezikovno obmejnih ali jezikovno mešanih pokrajinah. To društvo se je razšlo, ubito od strankarstva, predno je moglo pokazati, da živi.

In Koroško? Očitno je, da je tam gori tako društvo v prvi vrsti potrebno, in da je — nada, da bi tako društvo uspevalo. Polagamo koroškim rodoljubom na sree, naj razmišljujejo o tem.

V tem bi bila podlaga naši narodni organizaciji. Takšno gospodarsko društvo bi bilo vstanu mnogo storiti za naš Korotan, naloga društva bi bila ustanavljati posojilnice, gospodarska, izobraževalna društva, naloga društva bi bila, skrbeti, da ostane slovenski del dežele v slovenskih rokah.

Kar se pri nas, kar se na Štajerskem ni obneslo, to se mora obnesti na Koroškem.

Politični pregled.

Kako da se reši Avstrijo. Nedavno je izdal češki poslanec, grof Sternberg, brošuro „Nova ustava“, kjer razpravlja o načinu, kako se ima rešiti Avstrijo, ki vedno bolj in bolj hiti v pogubo. On zahteva monarhijo z imperijalističnimi načeli in zagovarja preosnovo dualizma in razširjenje federalizma. Treba bi bilo nanovo razdeliti posamezne dežele in pokrajine, edino Češka in Galicija bi ostali taki kot sta sedaj. Moravska naj bi se združila s Šlezijo, Tirolska s Saleburško, Dolnja z Gornjo Avstrijo, Štajerska s Koroško, a od Kranjske, Trsta, Istre in Dalmacije naj bi se osnovala velika vojvodina Norik. Z Ogrsko naj bi imela Avstrija razmerje, na temelju čvrstega ugovora. Skupnost gospodarska, vojska in mornariča naj ostane nedotakljiva, a nadzorstvo skupnih stvari bi imel voditi poseben parlamentarni odbor ter zvezni svet. Vsaka dežela naj dobi svoje posebno ministrstvo, ki bi mu načeloval vrhovni tajnik, odgovoren deželnemu zboru. Vsak dež. zbor bi imel po dve kamori, slučajne spore med državo in deželami bi reševal zvezni svet.

Trozveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo je zopet obnovljena do 1. 1914. Politika stagnacije, tako škodljiva za južne Slovence, je s tem potrjena za novih sedem let, kar tudi potrjuje sestanek avstrijskega in italijanskega ministra, Aehrenthala in Titttonija v malem lombardskem

na tisti skrinji in kaže dolge ostre zobe. Kadar udari z repom po pokrovu, se zabliška, in na tistem mestu se pokaže dolg, rdeč plamenček. Breznik jo gladi, in mačka se stisne k njegovemu obrazu in zamijavka . . . In pride včasih kdo k Brezniku in ga poprosi strahoma za posojilo. Skopuh sedi pri peči in na njegovih kolenih mačka. Ta mačka ni nihče drugi kot sam bognasvaruj; nad komur zareži, je pošten človek, in Breznik mu ne da denarja. Komur pa gre naproti, ta je hudoben in skopuh mu da toliko, kolikor zahteva prosilec . . . In za tistim človekom, ki je prejel od Breznika posojilo, se delajo v noči majhni, rdeči plamenčki, in vsaka mačka zamijavka za njim. Zdi se, kot bi hodilo prokletstvo za njim in kot bi ovil krog njega sam hudobni duh tanko, nevidno mrežo in ga potegoval nalahko, a gotovo k sebi. Ljudje se ga ogibajo, kot bi mu bilo zapisano na čelu, da je zapadel vragu in da ni zanj nikake rešitve več. Posestvo propade, Breznik spravi ves denar v skrinjo, in nesrečnež vzame palico in torbo in se napoti bléd in slaboten v svet. Za njim se delajo v noči majhni in rdeči plamenčki, in ljudje se ga ogibljejo. —

Janez se je domislil vsega tega. Nekoč mu je pravila umrla babica to, in zapomnil si

mestecu Desio nedavno, kjer je bil baje zagotavljen prijateljski razvoj Italije in Avstrije, čeprav se obe oborožujeta in takorekoč druga drugo izzivata z obmejnimi vojaškimi vajami in ogleduški poizvedovanji. Trozveza ima za sedaj v prvi vrsti držati v kleščah male jugoslovanske države!

Novi syllabus. Pred 43. leti, a 6 let pred proglašenjem dogme o papeževi nezmotljivosti, je izdal tedanji papež Pij IX. prvi silab, s katerim je napovedal vojsko vsej moderni znanosti ter vsem temeljnim principom države. — Sedaj je izšel nov silab papeža Pija X., ki je enako smel, kot oni njegovega prednika. V uvodu pravi, da je ta silab rodila želja, da se prepreči, da se nazori liberalnih kritikov razširijo med verniki. Značilne so besede, ki jih je izrekel nek ugleden član dunajske akademije znanosti o papeževem odloku, namreč: „S znanstvenega stališča nisem v stanu razpravljati o neki tako protislovni stvari kakor je syllabus, ki ne prenese znanstvene kritike.“ — S tem odlokom hoče Vatikan ustaviti tok ljudskega napredka, upira se prirodni evoluciji ljudske misli.

Pred volitvami na Ruskem. Različna so prorokovanja, kako bo sestavljena tretja duma. Vse stranke se pripravljajo z vso vnemo za volitve. Po novem volilnem redu imajo premoč volilec večji posestniki, dočim je stari volilni red zagotavljal premoč kmetom. Stranka kadetov (ustavnih demokratov), rekrutirana in uzdržavana od posestnikov, najmočnejša stranka v zadnji dumi, je razdeljena na dve frakciji. Delavnost in agitacija ji je zelo otežkočena s tem, da je večina njenih voditeljev v preiskavi vsled političnih prestopkov in je zato brez pasivne volilne pravice. Poljaki pridejo v zelo zmanjšanem številu v tretjo dumo, ker jim je nova volilna reforma vzela dve tretjini mandatorov. Sploh bo imela nova duma kakih 60 poslancev manj od stare, in je volilni red prirojen na korist konservativnim strankam. Kaj se dá prorokovati? Začasna vlada oktobristov, t. j. zmerno-ustavne stranke, ki ima v svoji sredi važne člane, n. pr. carja Nikolaja in ministra Stolypina. A za njo pride zopet na površje stranka kadetov, ki bo poskušala nanovo preporoditi Rusijo. Ž njo stoji na Ruskem malone vse, kar jih je dobre volje.

Štajersko.

Celjska okolica.

Nemška industrija nam bo ugrabila in odtujila celjsko okolico. Že sedaj slišite v Gaberjih skoro več nemški govoriti kakor slovenski, in v tem oziru ta industrijska vas ne zaostaja prav nič za Celjem. Najdete otroke v bližini Vestenove tovarne, ki govoré zgornje-štajerski

je. Toda bil ni lahkoveren in ni verjel vražam, ki so jih pripovedovali sivi dedi in stare mamice ob zimskih večerih tam na čelešniku. Prepričan je bil, da ga lahko reši stari skopuh, in to prepričanje mu je pregnalo vse predsodke.

Stopil je bližje k Brezniku in ga pozdravil.

„Dober dan, oče. Lepo vreme še bo napravilo.“

Breznik ga je pogledal ves začuden. Nikdar še ni govoril mlad fant tako prijazno ž njim; nasprotno — brili so norce iz njega, kjerkoli so le mogli, in ga zasmehovali. Nihče ni bil prijazen z njim in vsak se mu je ognil nadaleč, kot bi se ga bal.

„Bog daj! Lepo bo, lepo,“ je odgovoril s tihim glasom in uprl svoje male, sive oči v fanta. Zdela se mu je, da hoče nekaj od njega in ga je zato povabil v hišo.

Janez je stopal za njim in se radovedno oziral krog sebe. Bilo je siromašno vse, in na vsakem predmetu je bil utisnjen pečat siromaštva in ubožstva. Stopila sta v nizko, zamazano izbo; z mize je skočila velika črna mačka in zamijavkala glasno. Janez se je prestrašil za hip in obstal pri vratih.

nemški dialekt, in zdi se vam, da ste kje gori za Gradcem. Tuja industrija nas vodi v moderno sužnjost, nam prizadeva poraze, pobiti smo ne na bojnem, ampak na gospodarskem polju, tujec nam vzame zemljo ne po krvavem boju, pač pa potem, ko nas je iznožgal in oslabil v kosanju gospodarskih sil.

Občina Teharje je v nemškutarskih rokah; edina nemška tovarna v Štorah je napravila, da ima kakih deset slovenskih vasi, ki tvorijo teharsko občino, nemško občinsko upravo. In isto se mora zgoditi v celjski okolici, ali v še večji meri. V Teharjih je župan rodom Slovenec, ki je nemškutar vsled osebnih koristi, ki mu jih daje tovarna, v celjski okolici bo župan kak trd Nemec, zagrizen prusak.

Mogoče se dá ta germanizatorični proces, ki razkraja sedaj slovensko celjsko občino, še ustaviti. A edino s sistematičnim gospodarskim delom, z industrijo, na široko zasnovano, ki bo dala soliden temelj slovenskemu značaju celjske okolice. Bojevati se moramo na modernem bojišču s sovražnikom z istim orožjem. Naši pradedje so se bojevali z ostrinami, z nabrušenimi sekirami, a sedaj je boj drugačen, posledica boja je še hujša! Sedaj se moramo meriti z dalekovidnim, zvitim nasprotnikom, postaviti moramo v boj vso energijo in smotrenost svojih duševnih sil. Edino slovenska industrija more zajeziti nemški naval, samo ž njo se bomo uprli tuji nadvladi in si ohranili zemljo in jezik.

Kdo so glavni odjemalci izdelkov Vestenove tovarne, kdo vzdržuje nemški mestni mlin v Gaberjih, kdo podpira ostale nemške industrije v okolici in v mestu? Ponajveč Slovenci iz Štajerske in Kranjske, nadalje Hrvati, in še naprej Srbi! Jugoslovani podpiramo nemškega sovraga, mi podpiramo njegovo devizo „Durch muss des Kieles Erz“, sami mu pomagamo staviti nemški most do Adrije, sami podpiramo „Drang nach Osten.“

Brez naše pomoči ta cilj svetovne nemške politike ne bode nikoli dosežen, a z našo pomočjo se to zgodi.

Jugoslovani podpiramo nemško industrijo v Gaberjih, sami skrbimo za ponemčenje slovenske zemlje. Ko je izbruhnila carinska vojska med Srbijo in našo državo, ko so Srbi zaprli svoje meje avstrijski industriji, nenadoma ni imela Vestenova tovarna nič naročil — ker so bili njeni glavni odjemalci — Srbi. — Ako bi bili mi Slovenci kaj prida, ako bi nam bilo v resnici mar, da ostanemo in živimo, bi si ustvarili svojo industrijo. Zakaj naj Jugoslovan podpira tujca, ki z železno ostjo reže in orje njegovo zemljo? Ako Vestenova tovarna napreduje, zakaj ne bi naša? In kdo vzdržuje celjski nemški mlin v Gaberjih? Mi, in Ljubljana na častnem mestu! Celjskim Slovincem seveda ni mari, da bi zoper to lumparijo vzdignili svoj glas, da bi začeli propagando na uničenje! Ali ne čutite nemškega noža, ki vam reže po na-

„Morda je pa rez, kar pripovedujejo ljudje,“ je pomislil in zaskrbelo ga je. „Kazali se bodo za mano plamenčki in zaznamovan bom . . .“

Toda že v naslednjem trenutku se je otresel strahu in prosil skopuha za denar. Breznik se je zvijal dolgo in vzdihoval.

„Za Boga, Janez! Kje bom dobil jaz siromak denarja? Glej, kako je ubožno vse krog mene . . . Komaj imam toliko, da živiva z mačko za silo . . . Ej, revščina, Janez, revščina.“

Janez je vstal, da bi odšel, toda Breznik ga je prijel za rokav in nadaljeval:

„Slabi časi so zdaj za človeka, ki je revež . . . A tebe, Janez, imam rad in ker te imam rad, hočem pogledati, če imam toliko. Ej, če je človek revež, gorje mu je, Janez, gorje!“

Stari skopuh je odšel s počasnimi koraki v sosedno sobico in se mudil tam dolgo. Janezu je bilo neprijetno to čakanje; gledal je na črno mačko, ki se je premikala leno proti njemu in se hotela drgniti ob njegovem črevlju. Dvignil je nogo in sunil grdo žival, da se je prekotalila na tleh in potem pobegnila v kot.

Breznik se je vrnil s kosom papirja v roki. Našel je na mizo bankovce in ponudil fantu peror.

rodnem drobu? In kdo vzdržuje nemško železno tovarno v Štorah? Preiskujmo, in našli bomo z gotovostjo, da vse Jugoslovani. Ali naj podpira te nemške tovarne po slovenski zemlji nemška Avstrija, ki je industrijsko sijajno razvita, ali Češka, ali nemška država, ki je glede industrije že blizu viška popolnosti? Edino Jugoslavija je še uboga na industriji, in tu so zlata tla za nemško industrijo, tu cvete in rodi stoterni sad nemški kapital.

Kratko: Ako hočemo ne samo celjsko okolico, ampak sploh vso Štajersko, Koroško, Kranjsko, sploh vso Jugoslovenijo obraniti germanizacije, osnujmo svojo industrijo! Ustanovimo industrijsko družbo, s širokim, obsežnim temeljem. Začnimo ne samo misliti, ampak delati! Drugače bo naš razpad še rapidnejše napredoval, slovensko zemljo bo kosoma požiral nemški zmaj. In kmetska občina Celjska okolica bo ena prvih, ki bo izginila, da se več ne povrne.

Iz Brežic. Neki brežiški nemškutar se razburja v graški „Tagespost“ na skrajno zloben in surov način nad neko okrožnico, katero je razposlal drž. poslanec dr. Benkovič županstvu, da izrazijo svoje zaupanje gg. Wuttu in Brovetu, slov. davčnina uradnikoma v Brežicah in protestirajo proti nastavljanju nemških davčnih uradnikov v okraju, v katerem biva 97 odstotkov Slovencev. Nemci govore zmiraj o svojem posestnem stanju, katerega na Sp. Štajerju ne more biti! Odslej naprej ne bodo zahtevali samo župani brežiškega okraja in dr. Benkovič, naj se varuje naše posestno stanje, to je, naj zapuste nemški uradniki naša tla in naj gredo med Nemce, svoje rojake — zahteval bo to ves Sp. Štajer, vsi župani in poslanci, kateri se količkaj zavedajo svojega slovenskega rodu!

Posojilnica v Celju obrestuje od 1. septembra t. l. hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ ter plačuje rentni davek tudi nadalje sama. Vkljub temu, da je Posojilnica zvišala obrestno mero hranilnih ulog, ostane obrestna mera od posojil nespremenjena. Prošnje za posojila se sprejemajo brezplačno ob uradnih urah v pisarni Celjske posojilnice v „Narodnem domu.“

Proizvajanje premoga na Sp. Štajerskem. Po poročilu rudarskega urada v Celju se je v celem okrožju lani proizvajalo 8 mil. 641.000 metričnih stotov premoga v vrednosti 5.700.000 K. — Na Trbovlje pride 4.827.000, a na Hrastnik 1.513.000 metr. stotov, ostalina pa na premogovnike: Pečovnik pri Celju, Skale pri Velenju, Zabukovje, Štore i. dr.

Slovenska ljudska knjižnica in Südmarkina knjižnica v Mariboru. Ravno kar je obhajala mariborska slovenska ljudska knjižnica obletnico otvoritve in že zdaj lahko s ponosom zre na lepe uspehe. Zdaj šteje 528 različnih vezanih knjig, a se še vedno izpopolnjuje. posebno oddelek mladinskih spisov. V prvem

letu je izposodila 2385 knjig, in sicer 200 poezij, 72 dramatike, 2004 (84%) pripovednih spisov in 109 poučnih spisov. Najbolj so čitali Sienkiewicza, Kersnika, Jurčiča in Tavčarja. Izkaznic se je izdalo 297. Velika važnost te ljudske knjižnice se bo spoznala v pravi luči šele po desetletjih; škoda, da se ta ideja ni izvršila že mnogo prej. Zdaj jo imamo, a potrebuje vsestranske primerne podpore! Čitateljev, posebno iz delavskih krogov, je vedno več in se v eni uri izposodi navadno nad 100 knjig. — Do leta 1906. je izdala „Südmarka“ za svoje ljudske knjižnice že 34.000 kron, torej na leto povprečno 2300 kron.

Koroško.

Borovlje.

Obupno je že gledal zadnji čas vsak iskren narodnjak, kako se v prekrasnem spodnjem Rožu bolj in bolj širi nemčurski duh, gine slovenska zavednost in raste predrznost in nasilstvo nasprotnikov. Neizprosni boj se je tu bil za vsako ped zemlje, strasti so prikipele do vrhunca, slovenske shode so razbijali z barbar-skimi sredstvi, Slovenci niso bili varni niti pri belem dnevu na javni cesti. (Kličem v spomin samo zloglasnega Košičevega Pepčka, ki si na svojo akad. izobrazbo mnogo domišljuje.) Vse javne oblasti so imele pri tem oči zavezane za ta nasilstva, Argusovo oko pa na vsak korak Slovencev. Ves ta bojni duh pa je prihajal in prihaja iz Borovelj. In kako tudi ne! Nemške tovarne in podjetja se ustanavljajo z ogromnimi milijoni, nemški trgovci in obrtniki se redijo ob slovenski nezavednosti, nemške slavnosti se vršijo v senci frankfurtaric, pri katerih uganjajo hajlovski bratci s celega sveta svoje orgije. Nemški napuh ni znal več meje. Ali tudi nemška drevesa ne rastejo do neba. Kakor mrzel curek, ali bolje rečeno, kakor bomba je počila v tem ozračju vest, da je prešla največja in svetovno znana puškarska tovarna Wernig v slovenske roke. Neomejena radost in odkritosrečno veselje med Slovenci, strašna poparjenost in divja strast med Nemci. In prvi, ki je dal tej svoji mržnji duška, je bil c. kr. strokovni učitelj Strein, ki je slovenskega učiteljskega Gracherja, ki se ni bal pokazati s slovenskim trakom, na javnem prostoru oklofutal, mu raztrgal trak in se sploh prav vandalsko obnašal. Povdarjamo, da je to bil od c. kr. vlade plačani učitelj na puškarski strokovni šoli, katero obiskujejo po ogromni večini slovenski fantje. Pred sodnijo se je zagovarjal samooblastno, kakor da bi imel od same vlade potrjen patent za klofutanje. Dobil je 20 kron kazni, oziroma 2 dni zapora. To je bil torej prvi strel, kateremu jih je sledilo še mnogo, ali bolj iz zasede in skrito. Neštevilno šikan bi se lahko naštel in marsikaj se še pripravlja v bodočnosti. Čim hujši poparjenost Nemcev, tem prostejše dihaljo in podjetnejše se

gibljejo Slovenci. Jekleni okovi nemškega kapitalizma, ki so trdno oklepali dosedaj vse slovenske puškarje, se rušijo, izginila je boječnost za kruh in vsakdo daje brez bojzani duška svojemu prepričanju. Najbližja bodočnost pa to obzorje še bolj izčisti. Že se snuje slovensko omizje, kot skromen začetek v društvenem in izobraževalnem življenju, in že obstoječe tamburaško društvo bo dobilo nov impulz. Vsekakor to Nemce grize in peče, oni uvidevajo, da jim konkurenca s slovensko tovarno, opremljeno z najmodernejšimi stroji, ne bo mogoča. Zato tudi oni mislijo na slično podjetje. Ali naj si bo že kakorkoli, za Slovence je to novo podjetje vsekakor velikanskega pomena.

Primorsko.

Italijanski občinski zastop mesta Gorice je posebnost svoje vrste. Občinski svetniki navadno štrajkajo, kadar bi morali k sejam. Predzadnji petek je bila seja mestnega sveta, in ker je gospodom postalo vroče, so sklenili, da nehajo in nadaljujejo drugi dan. V soboto pa mestnih očetov ni bilo k seji. Slednjič so jih spravili skupaj toliko, da je manjkal samo še en svetovalec. Mestni sluga so našli več mestnih očetov v kavarni „Teatro“, a nikdo ni hotel k seji. Eden se je izgovarjal, da je bolan, drugi pa je povedal naravnost, da se mu ne ljubi. In tako se ni mogla vršiti seja, ker je manjkal en mestni svetovalec. — Karakteristično za skrb italijanskih židov za Gorico.

Narodna delavska organizacija v Trstu se je ustanovila. To je društvo, ki ima namen organizirati narodno delavstvo vseh strok brez razlike, varovati pravice delavcev. — Ta delavska organizacija je ustanovljena po navodilu posl. Rybača in ima glavni namen okrepiti slovensko delavstvo v Trstu in je rešiti, da ne izgine v italijanski socialni demokraciji. Novo društvo ima že okrog 1700 članov, kar je naravnost ogromno za prvi mesec društvenega obstoja.

V Gorici bodo zidali novo deželno hišo. V ta namen je sklenil goriški občinski svet prodati deželi na statem pokopališču 4000 m² sveta po 60 kron m², t. j. za 240.000 kron.

V Trstu so glede javne varnosti sramotne razmere. Nedavno sta bila ponoči ustreljena dva kočijaža od lopova, ki se je peljal v kočiji. Zločincem ne morejo priti na sled. Zaprli so že več sumljivih oseb, a dokazati jim nič ne morejo. — Tatvine v Trstu se množe, in tržaška fakinaža je tako predrzna, da napada pri belem dnevu ljudi na najbolj obljudenih cestah.

Da se preskrbi Istra z vodo, je napravil inženir Karl Švare na Dunaju načrt, po katerem bi se naj zgradili v višjih krajih Istre veliki vodnjaki, iz katerih bi tekla voda v nižje kraje. Da se tako preskrbi cela Istra z vodo, moralo bi se izdati 35 milijonov kron.

na vsem telesu. Poznala je moža in vedela, da ga pograbi jeza tako, da ne pozna potem nobene meje več. Bila je tiho in se ga ni upala dražiti z besedami.

„Strem ga — kakor črviča ga strem! Kujon, naj le pride domov!“

Dolnik je vstal. Stisnil je pesti in šel parkrat po sobi gori in doli. Potem se je obrnil naglo in šel ven; vrata je zaloputnil in je izginil...

Mati je gledala dolgo v duri, za katerimi je izginil njen mož. Iz njenih oči so privrele solze in težka bolest ji je legla na dušo. Videla je, da so potekli dnevi, ki so sipali mir v pokojno hišo. Umrla je Franca; komaj se ji je zacelila rana, že se ji je odprla druga. Zbolelo jo je, kot bi jo presunil nekdo z mečem; zavpila bi na glas in se zgrudila na tla... Videla je pred sabo mračne dni. Prihajali so, polni oblakov in žalosti; zgrinjali so se nad njo, in njeno srce se je krčilo...

Položila je glavo na mizo in zaihtela.

„Mati, nikar ne tarnajte!“ je dejal mrzlo Pavle. „Ni vreden, da bi potočili zanj le eno solzo.“

„Tu podpiši, da bom bolj gotov... Ej, če je človek revež — saj veš, Janez.“

Janez je vzel pero in se podpisal tja, kamor je kazal Breznik. Ni pogledal, kaj je zapisano na papirju, in tudi skrbelo ga ni. Prepričan je bil, da stoji tam zapisano: vzel je na posodo toliko in toliko denarja in črez mesec ga vrne. Nikdar še ni izposojeval denarja, in zdelo se mu je smešno vse to pisanje — naglo se je podpisal in spravil bankovce v žep.

„Pa glej, da boš kmalu vrnil,“ je zabičeval Breznik. „Saj veš, da sem revež...“

„Črez mesec,“ je odgovoril Janez in odšel. Bilo mu je lahko pri srcu, kot bi se bil znebil neke teže, ki ga je tiščala in pekla v duši. Čutil je, kot bi bil prost, in zažvižgal je veselo pesem...

* * *

Dolnikovi so sedeli pri večerji. Nihče ni izpregovoril besedice; tuintam se je ozrl kdo na skrivnem na gospodarjev obraz, toda hitro je povsili oči, ko je zapazil temne in grozeče poteze tam. Dolnik je jedel mirno in počasi; žena ga je pogledala skrbno in boječe, ker je slutila, da se zbudi zdajpazdaj nevihta.

Dolnik je odložil naposled žlico in pogledal svojo ženo.

„Kje pa je spet lump?“ je izpregovoril naenkrat z jeznim glasom.

„Ne vem,“ je odgovorila Dolnikica. „Morda se je kje zamudil...“

„A, kaj zamudil!“ je vzkipeł Dolnik. „Sinoči je prišel šele po polnoči domov... Vprašam te, Lenka, zakaj si mu dajala naskriven denar?“

Žena se je prestrašila. Dejala je žlico na mizo in se ozrla v srdite moževe oči. „Jaz, da bi mu bila dajala denar? Kaj vendar misliš!“

Čutila je, da se je zlagala; kajti večkrat je dala Janezu denar, ko jo je prosil, in neprijetno in mučno ji je bilo, da se je morala lagati. —

„Če mu ga nisi dala ti, kje pa je dobil potem?“ je nadaljeval Dolnik hladno. „Zvedel sem, da je kvartal sinoči in napravil mnogo denarja — kujon!... Seveda ti mu ga nisi dala, in danes pijančuje že vse popoldne... Naj pride domov — lump, pokažem mu!“

In Dolnik je udaril na mizo, da so se stresle skleda. Žena ga je gledala proseče in se tresla

Veliko vina bodo imeli letos na Goriškem, zlasti na Vipavskem. Nekateri vinogradniki pravijo, da še nikoli niso videli tako lepega grozdja kakor ga imajo letos. Okrog Gorice je videti že prvo zrelo grozdje (rani črni burgundec). — Pač pa ne bo na Goriškem krompirja.

Južna železnica hoče v najkrajšem času zvišati tarife za brzovozno in tovarno blago. Tozadevna pogajanja so se že vršila v železniškem ministrstvu in se bodo še nadaljevala.

Kranjsko.

Ali to ni korupcija? Dne 18. julija poslal je Beck poslance na počitnice. Te bojo trajale najmanj 10. oktobra, najbrže pa veliko dalje. Zbornica je bila „pridna“. Ni sicer sklenila niti jedne količkej vredne postave in je tudi zelo ropotala ali vse to je bilo samo gromenje brez treska in brez dežja. Zato pa je budgetni provizorij lepo dovolila. Leta in leta ni šlo tako gladko. Naši ljubi slovenski poslanci niso imeli prav nič ugovarjati. Vse je tej deci po volji, kar žele oča ministrski predsednik. Kdo ne bi torej teh pridnih fantkov pohvalil in obdaril. In tudi Beck ni nehvaležen. Odkar avstrijski parlament obstoji, se še ni čulo, da bi se poslancem na počitnicah plačevala dijete. Letos pa bojo naši poslanci za čas od 18. julija do 10. oktobra 1907, ko bojo po toplicah in letoviščih lenobo pasli, prejeli na dan po 20 K. To pomeni na dan 10.320 K in za vse počitnice do 10. oktobra K 866.880. — Potem pa recite, da se nam ne godi dobro. Skoro en milijon kron kot nagrado za dovolitev budgetnega provizorja in menda kot vspodbudo za lepo obnašanje v jeseni. En milijon za počitnice! Na Nemškem pa do letošnjega leta sploh dijet niso imeli. En milijon, med same premožne gospode kot darilo! Mi pa plačujemo davke, da vriskamo od bolečin. In nihče se ni proti oglasil. Samo slovenski poslanci dobe take nagrade K 45.360, torej več, kakor vsi letni dohodki družbe sv. Cirila in Metoda. Gospodje državni poslanci! Rodoljubni možje ste, in niste siromaki, in na to darilo niste računali! Odstopite te dijete Družbi sv. Cirila in Metoda in marsikaj dobrega bode storila. Kdo bode prvi?

Ivan Cankar. Iz kroga slovenskih umetnikov smo prejeli in priobčujemo nespremenjeno: G. Ivan Cankar je stopil v krog pisateljev „iz naroda za narod“ ter je začel pisati za „ljudstvo.“ Deset let je zaničeval „profanum vulgus“ ter je smešil vse, ki so se trudili za narodov blagor, končno pa je postal državnozbornski kandidat socijalnodemokratskih delavcev in pisatelj za „srednje in nižje narodne sloje.“ Nič večni torej „čist umetnik,“ nego je nastopil pot nizdol med rojake, ki niso umetniki. Napisal je povest iz življenja resničnih Slovencev, in vse je veselo tega Cankarjevega koraka. Sicer se s tem priznava, da so imeli pravo edini oni kritiki, ki so večino dosedanje Cankarjeve literature odklanjali kot nenarodno, tujo, celo kvarno in za nas malo-

Mati je pogledala na sina z bolestnim pogledom. „Tudi ti, Pavle? Tudi ti?“ je zašepetala in zdelo se ji je, da je šel tisti meč še globlje skozi njeno srce in ostal tam mrzlo in nepremično — — — — —

Tisti čas je sedel Janez v gostilni, pil in kvartal. Tudi nocoj ga je bila premagala strast; šel je naravnost v izkušnjavo in padel je. Da bi uničil tisti glas, ki ga je neprenehoma opominjal na dano prisego, je pil in se vdal še strastnejše igri. Ali ni mu šlo, kakor tudi večeraj ne. Postajal je vedno bolj nemiren in stavljaj vedno više — in čudno, vsakokrat je izgubil in vsakokrat je dobil Dostalov Peter.

V začetku se ni čudil temu, toda naposled je začel sumiti. Ta vražji Peter, ta ima srečo, ta zna igrati! Ali je morda samo sreča, ali pa celo le... Janez si ni mogel misliti tega, kajti razburil se je že pri sami misli. Sklenil je, da bo previdno pazil.

(Dalje prih.)

vredno literaturo. Toda Cankar je sam spoznal, da se je doslej motil ter da je delal marsikomu krivico. Zato izpreobrnitev Cankarjeva tudi mene prav močno veseli ter le želim, da na tej poti vztraja!

„Barnum & Bayley“ sta se etablirala zopet v Ljubljani, odkoder preplavljata osuplo domovino s svojo amerišansko reklamo. Vsi listi so polni samih superlativov hvale, da se ljudem od samih skomin že kar v glavi vrti, hkratu pa jim narašča sum, da se morda pod tem vsiljivim bobnanjem skriva zopet kak amerišanski švindelj. Pravijo: „Dobra stvar se sama hvali!“ Cankar zatorej res ni zaslužil, da se ravna ž njim, kakor s kako pomado za lase ali z vodo za zobe! Njegov „Aleš z Razora“ je baje lepa, prva pametna in zdravim možganom razumljiva povest izpod Cankarjevega peresa. Prava pravcata senzacija! Letos je Cankar praznoval že desetletnico svojega pisateljevanja, a šele v 11. letu se je „izpametoval.“ Drugi naši pisatelji so napisali že več pametnih in tudi prav lepih povesti; Sl. Narod pa se veseli baš Cankarjevega „izpametovanja“ toli hrupno in amerišansko kričavo, ker ima pač „nad enim samim izpokorjenjem večje veselje, kakor nad 99 pravičnimi.“ Zato pa, bobni grmite, zvonovi zvonite! Čujte, čujte, Malovrh je izdal prvo Cankarjevo povest, ki jo more razumeti vsak soliden razum, povest, ki je brez rebusov in skrivalnic, brez megel in zagonetnih vprašajev. Le vkup, le vkup, da vidite ta čudež vseh čudežev, ki ga premore le ljubljanski Barnum & Bayley!

Literarno delovanje „Družbe sv. Cirila in Metoda“ je ena najznačilnejših strani njene zgodovine. Smotrenega literarnega delovanja sploh ni bilo, ker se Družba ni zavedala, da ima tudi na tem polju veliko nalogo zalagati slov. šolske knjige, narodno-navduševalne spise, posebno pa še gojiti dobro mladinsko slovstvo. Če je Družba kaj izdala, je bil to le slučaj, da ji je kak rodoljuben mož svoje delo daroval. Med izdanimi spisi imajo večino spisi dinastične in katoliško-nabožne vsebine. Mesto Slovencev je tedaj vzgajala družba dobre Habsburgovce in katolike. Jezik vseh od družbe izdanih spisov, med katere je slučaj zanesel tudi par dobrih zrn, trpi večinoma na posebni frazeologiji prejšnjega prvomestnika, ni tedaj ni duh niti jezik živo slovenski.

Slovenski umetnik v Ameriko. Ivan Zajec, ustvaritelj Prešernovega spomenika se je odpeljal pred par dnevi v New-York, kjer upa najti več priložnosti kakor doma v Evropi, da uveljavi svojo umetniško silo. V New-Yorku ima že nekaj šolskih kolegov in znancev iz Dunaja in Pariza, ki so mu pripravili pot.

Občni zbor „Glasbene Matice“ se je vršil v soboto, dne 13. m. m. Otvoril ga je predsednik g. prof. Štritof. Svoj govor je pričel s tem, pod kako težkimi pogoji se je pričelo preteklo društveno leto, ko se je izkazalo, da je imelo društvo nenadoma primanjkljaja 13.652 K 55 v, blagajna pevskega zbora pa 931 K 13 v. Rodoljubi, ki niso hoteli, da „Matica“ propade, so z rednimi doneski darovali več nego polovico tega deficita, t. j. 8401 K 82 v., tako da bo primanjkljaj izginil že po 20 mesecih po katastrofi; zato izreka predsednik vsem dobrotnikom najtoplejše zahvalo. V društveno poslovanje se je uvedel najnatančnejši red. Odbor hoče prenoviti glasbeno šolo v konservatorij, upeljati simfonične koncerte, skrbeti za najboljše muzikalije in skrbeti za zvišanje rednih podpor, katerih se pričakuje tudi od vlade in od deželnega zbora. Mestna občina je „Matico“ vedno podpirala, kranjska hranilnica pa se na prošnje sploh ni odzvala. Muzikalije se bodo izdajale dvakrat na leto. Učnih moči je bilo 8, gojencev 308 rednih in 56 izrednih; koncem leta jih je ostalo še 345. Učni uspehi so izborni. Pevski zbor je imel 107 ženskih in 58 moških članov. Koncertov je bilo pet. „Glasbena Matica“ ima 11 častnih članov (7 še živečih), 74 ustanovnikov in 600 rednih. Kot glasbeno-literaren zavod obstoja društvo že 35 let. Blagajnik Rozman je podal, da je vseh dohodkov 64.703 K 26 v, stroškov 64.682 K 72 vin. Denarnega prometa je bilo 129.406 K 52 v. Na hišah je še 41.000 K dolga.

Nato je bil z vzklikom izvoljen predsednik g. prof. Štritof in se volil nov odbor.

Tip „modernega Slovence“ po nazorih klerikalnega „Slovenca“ je menda mladi zdravnik dr. Plečnik. Oženjen je z Dunajčanko, in pripoveduje se, da ima njegova nemška polovica za Slovence samo psovke „Windisches Gesindel“, „Slovenische Pakasch“ in enake ljubeznjivosti. Kje ima mladi mož svoj značaj in svojo čast! Česa iščejo na Slovenskem ljudje, ako imajo o Slovencih tako mnenje?

„Narodna založba“ in „Narodna ti-skarna“ sta dva naslova, a eno podjetje. Pravzaprav spada kot tretji v to družbo še „Slovenski Narod“, tako da imamo tri pojme za isto bistvo; to so trije vrelci, ki se stekajo v isto strugo, trije stroji v isti tovarni, tri firme, a ista blagajnica. Vsem trem stoji na čelu ena in ista oseba. Ker tega rojaki vzlic neštevilnim noticam v „Slov. Narodu“ morda še niso vedeli, je dobro, da jim to jasno in naravnost povemo.

Kettejevih poezij druga pomnožena in ilustrovanja izdaja, ki jo je uredil A. Askerc in ilustroval M. Gaspari, ima poleg ilustracij pridejan tudi pesnikov portret, fotografski posnetek Ketteja na mrtvaškem odru in faksimile rokopisa nekega njegovega soneta. — Že to, da so bile Kettejeve poezije razprodane tekom par let, ter da se je vsled vednega popraševanja po njih založnik L. Schwentner v Ljubljani odločil še za eno izdajo, nam priča zadostno, da je slovenski narod porazumel, paj pomeni Kette v naši književnosti. Imena: Kette, Askerc in Gaspari so nam porok, da se imamo zopet nadejati knjige, lepe v vsakem oziru; tembolj, ker nam dosedanje Schwentnerjeve publikacije jamčijo za to, da je oskrbel tudi tej knjigi kar najelegantnejšo zunanjo obliko. Več o njej izpregovorimo, kedar izide in se nam dopslje v oceno.

Ciril-Metodova družba in nemški „Schulverein“. „Schulverein“ je imel l. 1906. dohodkov 500.317 K 25 vin., torej za 93.000 K več kakor l. 1905. Od teh 93.000 K je na članarini več 25.000 K (12.000 članov več!), drugo razna darila. Ako bi bil vsak stoti Slovenec član „Družbe sv. Cirila in Metoda“, bi imeli število 13.000, kar bi dalo samo na članarini 26.000 K! Koliko imamo pa danes? In kedaj dosežemo to število?

Legar (tifus) se je pojavil v Postojni začetkom tega meseca vsled nesnažne vode, ki so jo pili oboleli. Ob tem času je bil tamkaj na vajah v ljubljanski šentpeterski vojašnici nastavljeni bataljon 17. pešpolka. Takoj po konstatiranju nalezljive bolezni je bataljon odkorakal v Ljubljano, kjer je nato obolelo 10 vojakov za legarjem. Trije so že popolnoma ozdraveli. Tudi v domobranskem polku št. 27., ki je bil koncem junija na Krasu, se je pojavil legar. Doslej je obolelo 9 mož. V ljubljanski deželni bolnišnici je od 8. do 29. julija ležalo 10 bolnikov za legarjem, v mestu se ni pojavil noben slučaj.

Železnica na Triglav. Stavbeni pristav družbe avstro-ogrskih državnih železnic in privatni docent na nemški tehniški visoki šoli v Pragi, dr. Friderik Steiner, je dobil dovoljenje, da sme pričeti s predpeli za ozkotirno železnico od postaje Bohinjska Bistrica čez Sv. Janez in Stare Fužine na vrh Triglava. Dovoljenje velja za eno leto.

Lanski izvenredni občni zbor gostilničarske zadrage v Ljubljani je sklenil, da se ima vršiti v doglednem času gostilničarski kongres cele kranjske dežele v Ljubljani, h kateremu je povabiti zadrage in stanovske kolege tudi iz sosednih dežel. Vsled tega sklepa se je začel odbor sedaj pečati s to zadevo in se je te dni že volil dotični pomnoženi odbor in razni odseki za pripravo tega kongresa, kateri naj bi se vršil sredi meseca septembra in sicer 16. in 17. Izdale se bodo na prvo okrožnice vsem gostilničarskim zadrugam po deželi, kakor tudi posameznim stanovskim tovarišem, da podajo njih želje, pritožbe in nasvete stanovskih članov njihovega okoliša, kar žele, da se na kongresu razmotriva, in ali postavijo svojega govornika ali pa podajo samo pismeno svoje želje in težnje. To se stori zato, da zamore pri-

pravljalni odbor razvrstiti in razdeliti za razpravo namenjeni material.

Pasja steklina v okolici Ljubljane. Poleg sedmih slučajev pasje stekline, ki so se pripetili v kamniškem okraju, je zabeležiti tudi dva slučaja v ljubljanski okolici, in sicer pri Sv. Jakobu ob Savi in v Tacnu, kjer sta bili dve osebi ogrizeni. Obe sta morali v Pasteurjev zavod na Dunaj. Da se zabrani razširjevanje te silno nevarne kužne bolezni, je v prvi vrsti potrebno, da lastniki psov dobro pazijo na svoje živali in vsako sumljivo obolenje takoj naznanijo županstvu ali orožnikom, obenem pa sumljivo žival dobro zavarujejo, da ne ogrize ljudi ali živali.

Raznoterosti.

Učimo se pri češki Matici! 5. grudnia 1880 se je ustanovila „Ustředni Matice Školská“ kot odgovor na pravkar osnovani nemški Schulverein. V delokrog je načelno sprejela takoj izpočetka ustanavljanje vrtcev, ljudskih, srednjih, strokovnih in celo visokih šol. Prva naloga Matice je bil bolj za manjšinske šole. Čehi so § 19 in določbe šolskega zakona o manjšinski šoli, ki se ima ustanoviti, kjer hodi skozi pet let po vsaj 40 otrok v nad 5 km oddaljeno šolo, sistematično izrabili. „Matica“ je bila povsod na čelu takim agitacijam. Če pa ni šlo tem potom, je sama ustanovila šolo in delala vstrajno na to, da jo prevzamejo javni činitelji. Od 82 ljudskih in 12 srednjih šol, ki jih je Matica ustanovila, ima danes oskrbovati le 51 ljudskih in tri srednje šole. Štiri češke gimnazije, po ena trgovska akademija in eno učiteljsišče so prešle v državno, tri realke pa v deželno oskrbo.

Kako dela „Südmarka“? — Organizuje Nemce na bojkot zoper Slovence. Daje nemškim dijakom podpore v ta namen, da se zavežejo, da bodo šli po končanih študijah službovat med Slovence. Podkupa učiteljstvo: Na Koroškem je po „Südmarki“ podkupljeno skoro vse učiteljstvo, tudi štajerska jezikovna meja bi vedela o tem marsikaj povedati! Doslej je dajala „Südmarka“ našim nemčurkim trgovcem in obrtnikom podpore, da so lahko vztrajali v boju zoper Slovence. A to se ni posebno dobro obneslo, zato je začela naravnost s podkupovanjem nezavednih naših rojakov, kar se obnese bolje! Ustanovila je tudi poseben kolonizacijski odsek in je pričela s sistematično kolonizacijo slovenskega ozemlja. To se glasi, kakor bajka, a je preresnično. Najnevarnejšo točko štajerske-slovenske zemlje, Št. Ilj v Slov. Goricah, je že napadla s tem najnovejšim sredstvom. Mnogo zemlje je tam že pokupila in Št. Ilj je v veliki nevarnosti. Sličen slučaj imamo tudi v marlenberškem okraju.

Razširjenje kmečkih posestev na Ruskem. Ruski ministrski svet je sklenil razdeliti državna posestva (deset milijonov desjatin) med male ruske posestnike brez tirjatve odškodnine. Razdelitev se bode izvršila še to jesen. Vsak manjši kmet dobi 10—20 desjatin, ki bodo lastnina kmeta. Na ta način bode na Ruskem nastalo 700.000 novih posestev.

Prosveta.

6 razporoki.

(Konec.)

IV.

Kar se končno tiče „pravi omiki nasprotujočih“ določeb glede razporočljivosti, treba pritrditi, da jo je poganstvo gojilo, katolištvo da jo je odpravilo, protestantstvo pa da jo je previdno vnovič uvedlo. Italija, Španska, Portugalska, in Južna Amerika, torej dežele, ki vobče ne slove radi svoje naprednosti, se jej danes edine še vpirajo. Francija jo je uvedla l. 1792., l. 1816. jo je zopet odpravila, 1884. l. pa jo je zopet uveljavila. Od Bourgeta hvalisana statistika Morsellijeva se nam, odkrito povedano, zdi sumljiva: kajti, kdo pa so tisti ločenci? Ali samo zopet poročeni ali tudi ostali? In komu se jih primerja? Samcem ali zakoncem? Kako hoče končno statistika priti do tistih, ki so zakonito in cerkveno poročeni, ki pa dejanski žive v divjem zakonu in mnogoženstvu? Ravno

zato, ker teh ne more dobiti, mora biti statistika neugodna za ločence.

Določila o razporočljivosti se morajo izogniti dvema čerema: Če so preveč popustljiva, tedaj se bode večina slabih življev, kateri se jih dandanes poslužujejo, le še pomnožila: če pa so prestroga, bo morala preveč in krivično trpeti visokostojeca manjšina, katero Bourget kar na kratko naziva kot odpadki in izrodek. Vsaj se vendar ne more utajiti, da se more tudi še tako preudaren in trezen človek kruto zmotiti, kedar si izbira moža ali ženo. Če se njemu odvzame možnost razporoke in zopetne poroke, tedaj to vendar ni nič drugega nego to, da se ga ubije za vse njegove dni. Če bi na Francoskem odprava razporočljivosti resnično povzdignila npravstvo, tedaj je le pomilovati narod, ki potrebuje takšnih nasilnih sredstev, da se ga prisili k dostojnosti.

Koliko spričevalo ubožnosti si daje narod, ki si skuša zadelati zadnji izhodek, ker se boji, da ne bi skozenj ubežalo vse ljudstvo! Naj se vendar pusti vsa zdravstvena in družabno-npravstvena dokazila na strani in pripozna naj se mirnim srcem, da so vsa ta „dokazila“ le preteveze, dočim tvori pravo zapreko edinole brezvestni ozir na cerkvene nauke in svetopisemsko prepoved. Ali naj verujemo, da prorok Bourget nikdar ni srečal ljudij, ki so se razporočeni vdru-gič nad vse srečno poročili z drugimi? Ali ni nikoli videl pristrčno ljubeče se polbrate in polsestre? Boljši je tudi od postave priznana, nego pa samo dejanjski izvršena razporoka, ki dela kakor da je zakon, ali pa ki sega še po drugačnih sredstvih. Ne ve, ali je gospodoma Bourget in Morselli znano, da so Italijani in Španci nekaj časa gledali na to, da so postali švicarski državljani, da so se potem kot Švicarji dali razporočiti in na novo poročiti, potem pa da so se zopet odpovedali švicarskemu državljanstvu in zakonito nadalje živeli v svoji domovini.

Odkar je bernski zvezni svet zaznal za to tihotapstvo, je seveda odbil vsakoršen poizkus pridobiti si švicarsko državljanstvo, čim se mu je zdelo, da je povod temu stremljenju želja po razporoki. Še nedavno je v tem smislu Gabriele d' Annunzio, ki je svojo nakano oznanjeval vsemu svetu, pri Švicarjih grdo naletel, dočim se je ista nakana pred par leti še docela posrečila pesniku, pevcu in igralcu Fumagalliju. — Kakšno vrednost naj torej ima odprava ali nedopuščanje razporočljivosti, če je treba gorenjim desetisoč samo preko meja svoje domovine, s polno mošnjo seveda, ali pa da potujejo v Gref-nagreen, da jim je mogoče doseči svoj cilj — in če z druge strani spodnjih desetisoč ravno-dušno in mirno dejanjski izvršuje, kar jim ostane teoretiški, po zakonih in zapovedih, prepovedano? „Razdrapanost“ družbe izvira v istini vse bolj iz tega, ker ni postavodajnih določb o razporoki, kakor pa iz razporočljivosti same. In ali ni bolje, da se vzakoni potrebno zlo kakor pa da se ga pusti, da cvete in se širi na tihem in v temi.

Vzlic temu, da je slog, v katerem je Bourget pisal ta svoj roman, velikega mojstra malo vreden in vzlic svojim neskončnim dvogovorom, je dosegla njegova „Razporoka“ vspehe, s kakoršnimi se vspogledom na marsikatero svojo knjigo ne more ponášati ne Zola, ne Taine, ne Renan. Vidi se, kako globoko sega v francoski družbi zanimanje za vprašanje o razporočljivosti in kako zelo odgovarja resnični potrebi ta npravski izredno podučna in zanimiva knjiga. Ali pa more Bourgetova „Razporoka“ tudi zadovoljiti? Ne vem, kako sodi katoliška cerkev o svojih najnovejših propovednikih Bourget, Brunetiere in Vogué. Če pa neče uvidevati, da ti s sodobnim duhom prepojeni možje, vsak na svoj posebni način, opravljajo zanjo neprecenljivo in koristno delo, če ne slutiti, da oni ravno dosežajo tisto, kar je katolicizmu 20. stoletja najbolj potreba in kar zadaje razvoju svobodnega, osebnega mišljenja najtežje in najžalostnejše udarce, potem je udarjena s slepoto. Naj bi vsaj nasprotniki cerkvenosti bdeli! Državlanska zakonodaja ne sme trpeti, da bi se njena določila prezirala ali da bi se jim kdo upiral, češ ker jih cerkev ne odobrava. Dokler bode trpela, da se bo posvetni zakon smatral za priležništvo, toliko časa bode država kazala, da nima prav

nikakega smisla za samospoštovanje, — dejstvo, ki mora vsakega zvestega državljana napolniti z boleznim ogorčenjem.

(Svoboden prevod v Beilage zur Allgemeinen Zeitung, München 1907. No 65 izišlega spisa: Privatdocent Eduard Platzhoff-Lejeune: Ehescheidungsmoral.)

Razglas

o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šole c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Meseca oktobra se otvori deseti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima ktera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo:

1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk;

2. znati čitati, pisati in računati;

3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;

4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške;

5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo

do 15. septembra t. l.

glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

Glavni odbor c. kr. kmet. družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 31. julija 1907.

Na prodaj

je rabljen, toda prav dobro ohranjen

harmonij

na 4 oktave od J. Lenarčiča. Cena 70 kron. Več se izve v administraciji „Našega Lista“ v Kamniku.

Izborna zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah priporoča

ANTON MÜLLER

vinotržec v Domžalah

(Kranjsko).

Podružnica v Spljetu

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Celovcu

Delniška glavnica:

2,000.000 K

v Ljubljani

obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga

po $4\frac{1}{2}\%$

Res. fond:

200.000 K

Rentni davek plačuje banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev „Hotelske družbe z o. z. Triglav“ po K 500—, 1.000—, 5.000— in 10.000—.

Rentni davek plačuje banka sama.

Pozor gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki je izvršujem že več nogo 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je KAPILOR št. 1. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjujejo prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. — Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznanih in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. — Naročajte samo pri meni pod naslovom

30

Peter Jurišič

lekarnar v Pakracu št. 68 v Slavoniji.

Le „Zvezdna cikorija“

iz Prve jugoslovanske tovarne
za kavine surogate v Ljubljani

je pravi slovenski izdelek!

Nad 5000 filijalk po vsem svetu

Pazi naj se, da se
nakupuje samo v naših
prodajalnah.

Naše prodajalne se
vse poznajo po tem
znamenju.

Stari stroji se zamenjajo.

Singer Co. akcijska družba za šivalne stroje

Ljubljana
Sv. Petra cesta 4.

Kranj
Glavni trg 192.

Novo mesto
Veliki trg 88.

Kočevje
Glavni trg 79.

Zaloga olja, šivank in posameznih delov * Najboljše je najceneje

Galikovana

v Parizu s častnim
križcem, diplomom in
zlato medaljo.

Patentirana

v 30 državah.

Engel Schutzmarke

Streha prihodnosti!

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska

Praktična!

Lepa!

Trpežnejša in bolj lahka streha, kakor iz
vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

izdelovatelj cementnin na Glincah
pri Ljubljani.

Mi
vsi

nosimo le kravate od trdnosti Fr. Steiner, ker nam tam
solidno postrežejo. — 6 kravate ali pentlje (ali 3 kravate
in 3 pentlje) lepo sortirane 3 K, posebno fino sortirane
6 kom. 4 K. — Razpošiljalnica kravate Fr. Steiner,
Dunaj, II. Kraftgasse 6/7. Pošilja po povzetju. Dovo-
ljeno je zamenjati.

Pozornost vzbujajoča novost!

Poceni!

Na vsako
sprehodno
palico se
lahko
natakne

Praktično!

1 komad
samo 2 K,
3 komadi
5 K 50 v.

Daljnogled — 50 kratno povečanje.

Pošilja po povzetju: Henrik Weiss, Dunaj, XIV./3,
Sechshauserstrasse 5/23. Naročite takoj to Vas bo razveselilo!

Češko posteljno perje po nizki ceni!

5 kilo: novo naskubljeno K 9-60, boljše
vrste K 12—, belo puhasto naskubljeno
K 18— K 24—, snežnobelo puhasto na-
skubljeno K 30—, K 36—. Razpošilja se
franko po povzetju. Zamenja se ali vzame nazaj proti
povrnjeni poštnini.

Benedikt Sachsel, Lobes 369, P. Plzen, Češko.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznano
najboljše

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z
jako majhno množino pobarvati veliko površino,
razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

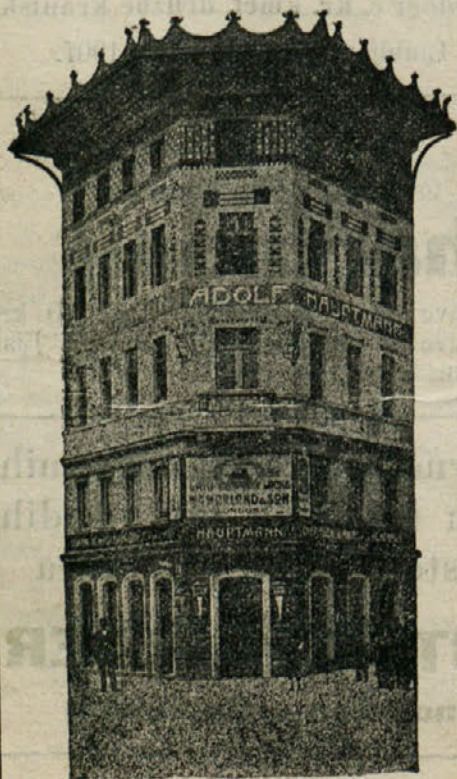
v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža,
laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.

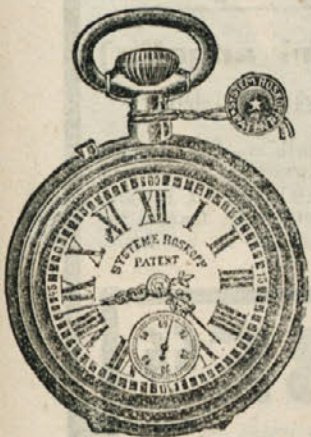
„Flox“

je fotografski aparat, s katerim lahko
fotografira vsakdo brez da bi se
prej kaj učil. S tem aparatom se na-
pravlja podobe v velikosti 5x7 cm
in stane eleganten s kompletno opremo
in navo dilon samo K 6—. Razpo-
šilja po povzetju H. Weiss, Dunaj,
XIV/3, Sechshauserstrasse 5/110.

Fran Čuden

v Ljubljani v Prešernovih ulicah

- Urar -

Delničar tovar-
niške družbe
„UNION“
za izdelovanje
najboljših ur
v Švici

Trgovca z zlatino in srebrnino. Eksport.
Ceniki zastoj in poštnine prosti.
Kot zanesljivo uro priporočam posebno „Union“.

Schneider & Verovšek

Trgovina z železnino in stroji
na debelo in na drobno.

Ljubljana, Dunajska cesta 16

priporoča se za dobavo železnine vse vrste,
zlasti: orodje, stroje in motorje za roko-
delce, okove vse vrste za stavbe in po-
hištvo, traverze, cement itd. Opozarjava na
Hitro in točno postrežbo! Nizke cene!

Jos. Rojina v Ljubljani

v Šelenburgovih ulicah št. 5

priporoča

elegantne obleke po meri

~ iz pristnega angleškega blaga. ~

Priporoča svojo zalogo izdelanih oblek, plašev
iz tirol. nepremočljivega lodna. Najsolid. postrežba.

Anton Turk

knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti

priporoča:

Kubična knjiga

ali hitri računar za trgovce z lesom (na

staro mero) K 3-20, s poštnino 10 v. več.

Kubična računica

(II. natis) cena 1 K, po pošti 10 v. več.

Nova kubična knjiga

ali hitri računar za trgovce z lesom, po
novi decimalni ali meterski meri. V pla-
tno vezana 5 K, po pošti 20 vin. več.

Veronika Kenda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Žaloga papirja,
pisalnih in risalnih potrebščin

Glavna zaloga

Jos. Petričevih zvezkov

MARIBOR • Karčovin 138

IVAN LAMPRECHT ML.

Zavod svetlobnega slikateljstva in tovarna teh potrebščin se priporoča za

izdelovanje slik in vseh fotografiranih potrebščin

posebno se opozarja na svetlobno občutljive plošče v korist družbe sv. Cirila
in Metoda v Ljubljani.

Najboljše delo, delu
primerna cena!

Svoji k svojim!

Zahtevajte cenik!

PFAFF šivalni stroji

so najboljši

za družinsko uporabo.

Šivajo, krpajo in vežejo.

Neprekosljivi za obrtne namene,

šivajo naprej in nazaj.

! Kroglasto ležišče!

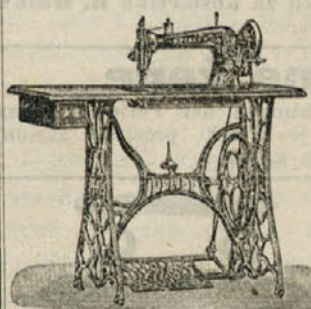
Glavni zastopnik

Fr. Tschinkel

Ljubljana • Kočevje

Mestni trg 9. v gradu.

56

Žene!

Zastajanje krvi itd. ozdravlja

P. Ziervas, Kalk b. Köln (Nemčija) št. 245.

Gospa G. v M. piše: „Vaše sredstvo je hitro po-
magalo.“ — (Prosi se povratne poštnine.)

Velika zaloga zlatih in srebrnih žep-
nih ur, stenskih ur, vsakovrstnih
optičnih predmetov. Zlatnine in sre-
brnine. ~ Cene nizke.

Cenovniki zastoj
in franko.

Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg

Oglejte si — poljedelskih strojev, slamoreznic, čistilnic,
največjo zalogo mlatilnic, gepelnov in
preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih na-
grobnihih križev itd. pri

FR. STUPICA v LJUBLJANI

na Marije Terezije cesti št. 1

in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

Ravnotam zamorete kupiti vsak
čas po najnižjih cenah traverze,
železniške šine, cement in vse
druge stavbne potrebščine,
razno orodje, sesalke za vodo,
vino in guojnico, vseh vrst
tehtnice in uteži in vse druge
v železninsko stroko spadajoče predmete.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5.
poleg Mestne huanilnice

Največja zaloga

moških, ženskih in otroških čevljev

iz najboljših tovarov, domačih in tujih.

Turistom priporoča pristne gojserske gorske čevlje

Zmerne cene.

Solidna postrežba.

Priporočajte
povsod

„Naš List“

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izbira izdelanih oblek
za gospode, dame in otroke.

Drogerija ANTON KANC

Ljubljana, Židovske ulice 1.

priporoča: drogve, kemikalije, ustne vode in
zobni prašek; redilne in posipalne moke za
otroke, dišave, toaletne predmete, fotogra-
fijske aparate in potrebščine, obvezila,
sredstva za desinfekcijo, paste in vosek za
tla, čaj, rum, konjak, mineralne vode in soli
za kopel. Zaloga karbida.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Kupuje vsakovrstna zelišča (rože)
semena, korenine, cvetje, lubje itd.

Najcen. in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm d. Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za
vse proge ameriških železnice dobite v LJUBLJANI edino le pri

Edvardu Tavčarju, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brez-
plačno. — Postrežba poštna, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in
Washington, nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo,
Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

Strup
vzbujajoče!

Namesto

18 K

samo

7 K

Krasna remontoir-
Gloria-

srebrna ura

s 3 močnimi pokrovi, bogato gra-
virana, natančno tekoča, 3letno
jamstvo, proti povzetju

samo 7 kron

Tovarna za ure: Heinrich Weiss
Dunaj, XIV/3., Sechshauserstr. 5/7.

Steckenpferd- Lilijino mlečno milo

Bergmann & Co., Draždane in Dečín ob Labi

je in ostane glasom vsak dan dohajajočih priznalnic navspešnejše izmed vseh medicinskih mil zoper pege, kakor tudi v doseg in ohranitev nežne, mehke kože in rožne polti. Na prodaj komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah s parfumerijami in milom in v brivnicah.

"Harem"

Pred uporabo.

Po uporabi.

voda za prsa je povsod v porabi pri deklicah in ženah s slabo razvitimi prsi, ali pa pri onih, katere so v otročji postelji izgubile prsa. Tisoče priznalnic pisem o sijajnih uspehih je na razpolago. Cena steklenice z natančnim pojasnilom K 5.—. Razpošilja proti naprej plačilu, ali proti povzetju. Specijalna trdka za kosmetiko H. Weiss, Dunaj, XIV/3. Sechshaus 7.

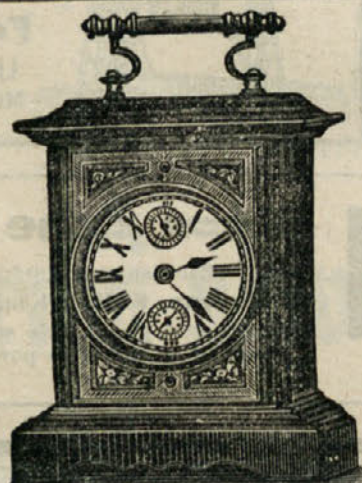
Razumne žene

zahtevajo knjigo „Die Störungen der Periode“, spisal dr. med. Lewis. Vposlati je K 1.20, prospekt zastoj. P. Ziervas, Kalk 245 b. Köln a. Rh.

Lovska pipa

iz lesa izrezljana s porcelanastim vložkom, cena za komad K 2.20

Budilka

v finem nikelnastem okrovu, da dobro gre, se jamči, prav lep okras za sobo, cena za kom. K 7.50

Pošljite 50 krajcarjev

v znamkah. Zato dobite 3 velefne higienične vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gl. 70 kr., 25 vzorcev 3 gl. 40 kr., poleg najnov. ilustr. cenovnika in navodilo za uporabo franc. in amer. gum. predmetov, tucat od 45 kr. naprej. V zalogi so vse kuriozitet, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet. — Najcenejše in direktno se kupi le pisemno naročilo. Diskretna pošiljatev. H. Auer, zaloga tov. gum. predmetov. Dunaj, IX/2, Nussdorferstr. 3/313.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznjivo.

**Edino pravi je le
Thierry-jev balzam**

z zeleno znamko z nuno.

12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.—.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo

za vse še tako zastarane rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3.60.

Razpošilja le proti predplači ali po povzetju.

Obe ti dve domači sredstvi sta kot najboljši splošno znani in svetovno slavni.

Naročila je nasloviti na

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Brezskrbno

družinsko srečo garantira najvažnejša knjiga o preoblagodarjenju z otroci. Z nad tisoč zahval. pismi pošilja diskretno proti 90 v. v avstr. poštah znamkah ga. A. Kaupa, Berlin S. W. 296 Lindenstrasse, 50.

Tiskarna knjig in umetnin
A. Slatnar v Kamniku
se priporoča za vsakovrstna v njeno stroko spadajoča naročila. Izvršitev lična. Cene zmerne.

C. in kr. dvorni založnik

Papežev dvorni založnik

lekarnar Piccoli Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Malinov sirup,

najskrbneje prirejen iz aromatiških gorskih malin, je izredno čist izdelek, neprekosljive kakovosti, pomešan z vodo da prijetno in žejo gasečo pijačo. Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1.50, 1/2 kg steklenica K — 90, poštni zavoji, netto 3 kg, franko za vojna in poština K 5.60. Razpošilja se tudi v sodčih po 10, 20, 40 in več kg.

Železntao vino

vsebuje za slabokrvne in neravne osebe, blede in slabotne otroke lahko prebavljiv želez. izdelek. 1/2 lit. stekl. 2 K.

Tinktura za želodec

je želod. kre. pilno, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje telesa pospešujoče sredstvo. 1 st. 20 v.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

„BIBE“

brezalkoholna pijača iz sadnega soka. Pomešana z vodo da prijetno, žejo gasečo ter redilno in za prebavne organe zdravo pijačo. Steklenica 1 K.

Kopališče

Postaja c. kr. drž. železnic. 1 1/4 ure od Ljubljane. Skupno zdravljenje z vodo. (Zistem Priessnitz in Kneipp). Solne kopelji, kopelji v ogljikovi kislini in električne kopelji, zdravljenje z vročim suhim zrakom.

in vodno zdravišče

Masaža, zdravilna telovadba. Uporabljanje elektrike. Zmerne cene. Odprto od 15. maja do oktobra.

Prospekte pošilja
Dr. Rud. Wackenreiter
zdravnik-voditelj in najemnik
kopališča.

Kamnik na Kranjskem.

Rimska cesta 2.

Hilšerjeve ulice 5.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani

WARBINEK-ovi
piani so neprekosljivi!

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi na posodo. Uglasevanja in poprave se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene. Petletna garancija. Prepričajte se osebno.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju KAPILOR št. 2. Povzroča da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznalnic. Stane poštne prosto na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

Peter Jurišić

lekarnar v Pakracu št. 68 v Slavoniji.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena
leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena
leta 1882

Podrejena skoncaciji „Zadružne zveze“ v Celju

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada
št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog
K 11,060.929-20

Upravno premoženje kmetske
posojilnice 31. dec. 1906
K 11,325.728-62.

Denarni promet
K 50,486.935-14

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.